Polisten Kaçarken Kaza: Taksir

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	24.06.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/525	2026/426	TCK 21/2, TCK 22, TCK 89, KTK 47/1-a, CMK 223/2-a, CMK 302/2, CMK 308

ÖZET

Dur ihtarına uymayan sürücü aracını takipteki polis aracının önüne kırdı; polis aracı kaza yaptı, sürücüsü ağır yaralandı. BAM beraat verdi. CGK sanığı sorumlu buldu; olası kast değil taksirle yaralama oluştuğunu, taksirin türünün bilirkişi raporuyla belirleneceğini kabul ederek beraati bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/polis-takibinde-kaza-taksirle-yaralama-cgk-2026-426/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2024/525 E. , 2026/426 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 1. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 1868-1619

I. HUKUKİ SÜREÇ

Sanığın olası kastla yaralama suçundan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 86/1, 87/3, 21/2, 62/1, 50/1-a ve 52/2-4 maddeleri uyarınca 5.000 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Büyükçekmece 1. Asliye Ceza Mahkemesince verilen 11.02.2020 tarihli ve 1034-168 sayılı hükmün sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesinin 22. Ceza Dairesince 23.06.2022 tarih ve 1868-1619 sayı ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 280/1-g maddesi uyarınca duruşmalı yapılan inceleme neticesinde İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılması ile sanığın olası kastla yaralama suçundan CMK'nın 223/2-a maddesi uyarınca beraatine; bu kararın da katılan ... tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı

inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesince 08.07.2024 tarih, 4296-5107 sayı ve oy çokluğu ile onanmasına karar verilmiştir.

Daire Üyeleri ... ve ...; "Her ne kadar sanık suçlamayı kabul etmemiş ise de; katılan ... ile aynı araçta bulunan sağ omuzundan ve başından hassasiyet ile btm ile giderilecek şekilde yaralanıp şikayetçi olmasına rağmen iddianameye müşteki ve mağdur sıfatı yazılmayan polis memuru ... ile 34... nolu 73673 kod nolu aracı kullanan polis memuru ... ve yanındaki polis memuru ...'in sanığın aracını katılan ...'in aracın önüne kırınca bu araca çarpmamak için ...'in sağa manevra yaptığı şeklindeki aynı mahiyetteki beyanları ile olayın seyri ve dosya arasında bulunan olay tutanakları göz önünde bulundurulduğunda sanığın devriye görevini ifa etmekte olan kolluk görevlilerinden kaçmak amacıyla kasti olarak ekip aracına çarparak zarar verdikten sonra yine Tem Otoyoluna girmeden yan yolda ters yöne girerek bir süre ters istikamette trafiği tehlikeye düşürecek şekilde seyretmesi sonrasında kullandığı aracı takip eden polis araçlarından katılan ...'in kullandığı araçtaki kişilerin yaralanacağını öngörmesine rağmen aniden bu aracı etkileyecek şekilde sağa manevra yapmasıyla sanığın aracına çarpmak istemeyen katılan ...'in aracı sağa yönlendirmesiyle direksiyon hakimiyetini kaybederek kullandığı araç ile sağdaki refüje ve daha sonra arkadan gelen diğer polis otosuna çarpması sonrasında kendisinin ve yanındaki polis memuru ...'nin yaralanması sebebi ile sanığın katılana yönelik olası kasıt altında yaralanmasına sebebiyet verdiğinin kabulü gerektiği, Katılan ...'in aracın kontrolünü kaybetmiş olmasının 2918 sayılı KTK ndaki sürücülerin uyması gereken kurallara aykırılık veya dikkatsiz ve tedbirsiz olarak araç kullanmaktan kaynaklanmayıp tamamiyle sanığın kasti olarak aracını polis araçlarının kendisinin yakalanmasını önlemek amacıyla bu aracın önüne kırıp yol dışı olmasını, takibi engellemeyi amaçladığı için Katılan ... açısından taksirle bir kişiyi yaralama suçununda dahi söz konusu olmadığı,

Sanığın polisin dur ihtiyarına uymayarak önce polis aracına çarpıp kamu malına zarar verme suçunu işledikten sonra PVSK'na göre sanığı yakalamakla görevli olan ekip araçlarının da dur ihtarlarına uymayıp trafikte aracını ters yönde hareket ettirmesi sebebi ile TCK nun 179/2 nci maddesinde düzenlenen Kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşım araçlarını kişilerin hayat, sağlık veya malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde sevk ve idare eden kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır şeklindeki kanun hükmünü ihlal etmekle birlikte sanığın dur ihtarına rağmen yakalanmamak ve arkadan gelen aracın kontrolunu kaybetmesine yol açacak şekilde kasten araç önüne kırarak arkadan gelen aracın kaza yapıp içerisindekilerin yaralanacaklarını ön gördüğü halde olursa olsun kastı ile hareket ettiğinin aşikar olduğu, normal şartlarda araç kullanırken aniden aracın trafik kurallara aykırı olarak yön değiştirmesi durumunda olayın özelliğine göre bilinçli taksir veya taksirli eylemlerin söz konusu olabileceği, ancak olayımızda TCK'nın 89/2-b ve 22/3 üncü maddelerinin uygulama koşulları oluşmayıp daha ağır nitelikte olan olası kast hükümlerinin uygulanması gerekirken yazılı şekilde ve dosyaya uygun olmayan gerekçeyle sanığın beraatine karar verilmesinin bozmayı gerektiği görüşündeyiz.

" düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 19.08.2024 tarih ve 2022/135016 sayı ile; "...Her ne kadar sanık suçlamayı kabul etmemiş ise de; katılan ... ile aynı araçta bulunan ... ile 73673 kod nolu ekip aracını kullanan polis memuru ... ve yanındaki polis memuru ...'in sanığın aracını katılan ...'nun kullandığı aracın önüne kırdığı ve bu araca çarpmamak için ...'nun sağa manevra yaptığı ve kazanın bu şekilde meydana geldiği şeklindeki aynı mahiyetteki beyanları ile olayın seyri ve dosya arasında bulunan olay tutanakları göz önünde bulundurulduğunda sanığın devriye görevini ifa etmekte olan kolluk görevlilerinden kaçmak amacıyla kasti olarak ekip aracına çarparak zarar verdikten sonra yine Tem Otoyoluna girmeden yan yolda ters yöne girerek bir süre ters istikamette trafiği tehlikeye düşürecek şekilde seyretmesi sonrasında kullandığı aracı takip eden polis araçlarından katılan ...'nun kullandığı araçtaki kişilerin yaralanacağını öngörmesine rağmen aniden bu aracı etkileyecek şekilde sağa manevra yapmasıyla sanığın aracına çarpmamak için katılan ...'in aracı sağa kırmasıyla direksiyon hakimiyetini kaybederek kullandığı araç ile sağdaki refüje, sonra arkadan gelen diğer ekip otosuna ve daha sonra da aydınlatma diregine çarpması sonrasında kendisinin yaralanması sebebi ile sanığın katılana yönelik olası kasıt altında yaralanmasına sebebiyet verdiğinin kabulünün gerekmesi nedeniyle sanık hakkında verilen beraat hükmünün onanmasına ilişkin kararına sanık aleyhine itiraz edilmesi gerektiği düşünülmüştür. İtiraza konu uyuşmazlık sanık ...'ın eyleminin üzerine atılı olası kasıt ile yaralama suçunun unsurlarının oluşturup oluşmadığına ilişkindir. Sanığın yakalanmamak ve arkadan gelen ekip aracının kontrolunu kaybetmesine yol açacak şekilde kasten aracını önüne kırarak arkadan gelen aracın kaza yapıp içerisindekilerin yaralanacaklarını öngörmesine rağmen, fiili işlemesi nedeniyle sanık hakkında olası kast ile yaralama suçundan mahkumiyet hükmü kurulması gerekirken yazılı şekilde ve dosyaya uygun olmayan gerekçeyle sanığın beraatine karar verilmesi hukuka aykırılık oluşturmaktadır. Açıklanan nedenlerle Yüksek Daire kararına karşı sanık ... aleyhine 5271 sayılı Kanun'un 308. maddesi uyarınca itiraz olağanüstü kanun yoluna başvurulmuştur..." görüşüyle itiraz yoluna başvurulmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 1. Ceza Dairesince 07.10.2024 tarih, 5694-6309 sayı ve oy çokluğu ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KAPSAMI, KONULARI VE ÖN SORUNLAR

Özel Daire çoğunluğu ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; olası kastla yaralama suçunun unsurları itibariyle oluşup oluşmadığının belirlenmesine ilişkin ise de; Yargıtay İç Yönetmeliği'nin 27. maddesi uyarınca öncelikle eylemin bilinçli taksirle yaralama suçunu oluşturup oluşturmadığı ile müzakereler sırasında Ceza Genel Kurulu Başkanı ve bir kısım Ceza Genel Kurulu Üyesince sanığın ceza sorumluluğunun bulunup bulunmadığının ileri sürülmesi üzerine bu husus da değerlendirilmiştir.

IV. OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

Adli Tıp Kurumu Büyükçekmece Adli Tıp Şube Müdürlüğünün 27.09.2018 tarihli raporuna göre; (sağlık bilgisi çıkarılmıştır) kayıtlı bulunmakla, katılanın yaralanmasının kişinin yaşamını tehlikeye sokan bir duruma yol açmadığı, kişi üzerindeki etkisinin basit bir tıbbi müdahaleyle giderilemeyeceği ve kişide saptanan kırığın yaşam fonksiyonlarını ağır (4) derecede etkileyecek nitelikte olduğu,

20.03.2018 tarihli trafik idari para cezası tutanağına göre; sanığa 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesinde sayılan "Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alındığı halde motorlu araçların kullananlar 200.000 Türk lirası adli para cezası verilir." ve 47/1-a maddesinde sayılan "Trafiği düzenleme ve denetimle görevli trafik zabıtası veya özel kıyafetli veya işaret taşıyan diğer yetkili kişilerin uyarıları ve işaretlerine uymak zorundadırlar." kurallarını ihlal ettiği gerekçesiyle adli para cezası verildiği,

20.03.2018 tarihli olay tutanağına göre; olay günü saat 00.30 sıralarında Avcılar Devriye Ekipler Büro Amirliğine bağlı 72160 kod no.lu ekibin 34 ... plaka sayılı, gri renkli, Peugeot marka aracın dur ihtarına uymayarak ekip otosuna çarpıp kaçtığı, takip ettikleri aracın Ambarlı-Kumcular Yolu istikametine doğru gittiğinin anons edilmesi üzerine 73672 kod no.lu ekipçe aracın Kumcular Yolu üzerinde görülmekle takibe alındığı, aracın Esenyurt-Gişeler istikametine devam ettiği, Gişeler mevkiinde Esenyurt ekiplerinin yolu kapaması üzerine aracın ters istikametten Doğan Araslı Bulvarına girdiği, bir süre Esenyurt mevkiinde kovalandıktan sonra Haramidere Yolundan tekrar D-100 Kuzey istikametine bağlandığı, Avcılar-Ambarlı sapağından Ambarlı Yolu üzerinden tekrar Kumcular Yoluna oradan da D-100 Kuzey Yan Büyükçekmece istikametine bağlandığı, daha sonra aracın Bizimkent köprü altında yol kapamasına rağmen durmayarak devam ettiği, 73669 kod no.lu ekibin de takipe katıldığı, aracın TÜYAP Fuar önünde 73669 kod no.lu ekibin önüne kırmak suretiyle ani bir şekilde sağa manevra yaptığı, 73669 kod no.lu ekibin de 34... plakalı araca çarpmamak için sağa manevra yaptığı, ancak aracın kontrolünü kaybedip, TÜYAP girişinde bulunan refüje çıkararak savrulduğu, bu esnada diğer ekip otosu olan 34... kod no.lu ekibin sağ yan kısmına çarpıp tahminen on beş metre ilerisindeki aydınlatma direğine çarparak durduğu, kaza neticesinde 73669 kod no.lu ekipte görevli bulunan ... ve ... isimli polis memurlarının yaralı olarak Beylikdüzü Kolon Hastanesi ve Büyükçekmece Kolon Hastanesine tedavi amaçlı 112 ekiplerince kaldırıldığı, kovalamacaya konu olan aracın D-100 Güney Yan Yol üzerinde 72666 kod no.lu ekip tarafından durdurulduğu ve araç ile araç sürücü olan ... Avcılar Firüzköy Polis Merkezine teslim edildiği,

Anlaşılmaktadır.

Katılan ...; Beylikdüzü İlçe Emniyet Müdürlüğü Ekipler Büro Amirliğinde görev yaptığını, olay günü saat 00.50 sıralarında 73 669 plaka sayılı ekip otosunda, ekip arkadaşı tanık ... ile birlikte devriye görevi yaptıkları, bu sırada E-5 üzeri Büyükçekmece istikametinde şüpheli olan ve polisten kaçan 34... plaka sayılı aracın kaçtığı ve 73 672 kod no.lu ekip aracının kovaladığı anonsu üzerine kendilerinin de hemen aracın peşine düştüklerini ve 73 672 plaka sayılı ekip arabası ile birlikte aracı yakalamak için takip etmeye başladıklarını, kaçan araç sürücüsünü durdurmak için defaten anons yapıp selektör yaptıklarını ancak araç sürücüsünün kaçmaya devam ettiğini,

Büyükçekmece E-5 üzeri TÜYAP girişine yaklaştıklarında sanığın aracını birden kendi araçlarının önüne kırdığını, araca çarpmamak için ekip arabasının direksiyonunu sağa kırdığında direksiyon hâkimiyetini kaybedip sağ tarafta bulunan refüje çarptıklarını, çarpmanın etkisiyle savrulup aracı takipte olan 73 673 plaka sayılı ekip otosuna çarptıklarını ve duramayarak yaklaşık on beş metre ileride bulunan aydınlatma direğine çarptıklarını, çarpmanın etkisiyle yaralandığını,

Tanık ...; Beylikdüzü İlçe Emniyet Müdürlüğü Ekipler Büro Amirliğinde görev yaptığını, olay günü saat 00.50 sıralarında 73 669 plaka sayılı ekip otosunda ekip arkadaşı aynı zamanda aracın sürücüsü olan katılan ... ile devriye attıkları sırada E-5 üzeri Büyükçekmece istikametinde şüpheli olan ve polisten kaçan 34.... plaka sayılı aracın kaçtığı ve 73 672 kod no.lu ekip aracının kovaladığı anonsu üzerine kendilerinin de hemen aracın peşine düştüklerini ve 73 672 plaka sayılı ekip arabası ile birlikte aracı yakalamak için takip etmeye başladıklarını, kaçan araç sürücüsünü durdurmak için defaten anons yapıp selektör yaptıklarını ancak araç sürücüsünün kaçmaya devam ettiğini, Büyükçekmece E-5 üzeri TÜYAP girişine yaklaştıklarında sanığın aracanı birden kendi araçlarının önüne kırdığını, bunun üzerine katılanın bu araca çarpmamak için sağa döndüğünü, direksiyon hâkimiyetini kaybedip sağ tarafta bulunan refüje çarptıklarını, çarpmanın etkisiyle de savrulup aracı takipte olan 73 673 plaka sayılı ekip otosuna çarptıklarını, ancak duramayarak yaklaşık on beş metre ileride bulunan aydınlatma direğine çarparak durabildiklerini, çarpmanın etkisiyle katılanın yaralandığını,

Beyan etmişlerdir.

Sanık ...; olay günü 23.30 sıralarında sürücüsü olduğu 34... plaka sayılı Avcılar'dan Büyükçekmece'de bulunan ikametime geldiği sırada bir polis ekibinin kendisini durdurmak istediğini, aracın sahibi olan kız kardeşine ceza yazılmasından çekindiği ve iki sene önce alkollü araç kullanırken yakalanmasından dolayı ehliyeti alındığı için polis ekibinin dur ihtarına uymayarak E5 üzerinden Büyükçekmece istikametine kaçmaya başladığını, TÜYAP'ın yan yoluna aniden kırması üzerine peşinden gelen ekip otolarının da peşinden gelmek istemeleri üzerine birbirlerine çarpıp kaza yaptıklarını, korktuğu için durmayarak kaçmaya devam ettiğini ve Beylikdüzünde durarak polise teslim olduğunu savunmuştur.

V. GEREKÇE

A. Sanığın ceza sorumluluğunun bulunup bulunmadığı;

1. İlgili Mevzuat ve Ön Soruna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntıları, Ceza Genel Kurulunun müstakar içtihatlarında (26.03.2025 tarihli ve 254-139 sayılı, 16.10.2007 tarihli ve 192-211 sayılı, 08.07.2008 tarihli ve 99-185 sayılı, 20.05.2008 tarihli ve 51-117 sayılı kararlar) açıklandığı üzere;

Kural olarak suç kastla işlenebilir. Suçun oluşması kastın varlığına bağlıdır (TCK'nın 21/1. maddesi). Ancak kanunda açıkça gösterilen hâllerde taksirle de işlenebileceği (TCK'nın 22/1. maddesi) kabul edilmiştir. Böylece failin cezalandırılabilmesi için kanunda açık bir düzenleme bulunmasının zorunlu olduğu taksir, TCK'nın 22/2. maddesinde; "dikkat ve özen yükümlülüğüne

aykırılık dolayısıyla bir davranışın, suçun yasal tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyerek gerçekleştirilmesi" olarak açıklanmıştır.

Doktrin ve yargısal kararlarda da taksir; "Failin suç tipindeki neticeye yönelik kast içerisinde olmadan, fakat zorunlu olduğu özeni gösterdiği takdirde neticenin meydana gelmesi mümkün bulunmayan hallerde, tespit edilmiş suç tipini hukuka aykırı olarak ihlal etmesi; bir kimsenin dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranmak suretiyle, istemediği ve fakat öngörülebilir bir neticeyi gerçekleştirmesi" şeklinde tanımlanmıştır (doktrindeki bir esere atıf).

Ceza Genel Kurulunun birçok kararında açıkça vurgulandığı, doktrin ve uygulamada da kabul edilegeldiği üzere taksirli suçun unsurları şunlardır;

1- Fiilin Kanunda taksirle işlenebilen bir suç olarak düzenlenmiş bulunması,

2- Hareketin iradi olması,

3- Neticenin iradi olmaması,

4- Hareketle netice arasında nedensellik bağının bulunması,

5- Neticenin öngörülebilir olmasına rağmen öngörülmemiş olması,

6-Dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranılması

TCK'nın 22/2. maddesinde yer verilen; "dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla bir davranışın, suçun yasal tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyerek gerçekleştirilmesi" düzenlemesine bakıldığında taksirli suçlarda haksızlığın, "dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık" olduğu anlaşılmaktadır. Bu değersizliğin hem hareket hem de netice bakımından geçerli olduğu da açıktır.

Madde gerekçesinde de vurgulandığı üzere, bu dikkat ve özen yükümlülüğünün belirlenmesinde, failin kişisel yetenekleri göz önünde bulundurulmaksızın, objektif esastan hareket edilecek, failin bulunduğu/yaşadığı çevredeki ortalama, makul ve sorumlu/basiretli bir insanın davranışları esas alınacaktır. Bu standardın, çağdaş dünyanın bir parçası olan toplumun güven ve huzurunun tesis ve devamı ile kamu düzeni için gerekli (asgari) sorumluluk seviyesinin garantilerini sağlaması beklenir.

Objektif özen yükümlülüğünün kaynağı ya hukuk normları ya da müşterek tecrübe kurallarıdır. Doktrin de bu konuda aynı düşüncededir (doktrindeki bir esere atıf).

Bu suç tipinde failin hareketi iradi olmalıdır ve fakat iradenin, suçun maddi unsuru olarak zikredilen neticeye değil, hukuken korunan değer bağlamında kanun vazıının önemsemediği başka bir amaca yönelmesi gerekmektedir.

Kastta olduğu gibi, taksir de haksızlığın bir işlenme yöntemi olduğundan suçun haksızlık unsuru kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Kanunda açıkça neticenin suçun maddi unsuru olarak gösterildiği hallerde de objektif özen yükümlülüğüne aykırılık oluşturan/taksirli fiil ile netice arasında illiyet bağının bulunması şarttır.

"Neden" kavramı Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü'nde; "Bir olayı ya da durumu gerektiren, doğuran başka olay veya durum, sebep" biçiminde, neden olmak ise; "Bir şeyin olmasına ya da ortaya çıkmasına yol açmak, sebep olmak" şeklinde tanımlanmaktadır. Buradan hareketle nedensellik kavramı; "Neden-sonuç ilişkisi ya da sonuç ile bu sonuca neden olan olgu veya durum arasındaki bağlantı" olarak açıklanabilir.

Neticeli bütün suçlar bakımından araştırılması gerekli olan nedensellik bağı, suçun yasal tanımında neticeye yer verilmiş olması hâlinde failin fiili ile netice arasında sebep-sonuç ilişkisini kuran bağ anlamına gelmektedir. Failin yapmak veya yapmamak şeklinde gerçekleştirdiği eylemi neticesinde dış dünyada zarar ya da tehlikenin meydana gelmiş olması hâlinde nedensellik söz konusu olacaktır. Doğaldır ki yapılan her hareket, dış dünyada bir veya birden fazla neticeye sebebiyet verebilir; ancak dış dünyada vuku bulan her sonuç değil, suçun kanuni tanımında belirtilmiş olan netice nazara alınacaktır. TCK'da nedensellik bağı ile ilgili olarak genel bir düzenlemeye yer verilmemiş, konu doktrin ve uygulamaya bırakılmıştır.

Nedensellik bağının, neticeli suçlar şeklinde düzenlenen taksirli suçlar bakımından da tespit edilmesi gerektiğinde kuşku yoktur. Taksirle işlenen suçtan kaynaklanan netice failin hareketi olmasaydı gerçekleşmeyecek denilebiliyorsa bu durumda nedensellik bağının varlığı kabul edilir. Taksirli suçlarda aranacak olan objektif isnat edilebilirlik, dikkat ve özen yükümlülüğünün yerine getirilmemesi sonucunda öngörülebilir neticeye sebebiyet verilip verilmediğidir. Taksirli suçlarda netice sadece failin eyleminden kaynaklanmış ise nedensellik bağının belirlenmesi kolaysa da, mağdurun veya üçüncü kişilerin neticeye katkıda bulunduğu durumlarda bu bağın belirlenmesinde çeşitli zorluklar olacağı muhakkaktır.

Doktrinde de; "Dış dünyada meydana gelen değişikliğin bir kimseye yüklenebilmesi ve dolayısıyla onun sorumlu olabilmesi, söz konusu neticenin o kimsenin hareketinden meydana gelmesine bağlıdır. Diğer bir deyişle hareketle netice arasında nedensellik bağı, sebep-sonuç ilişkisi olmalıdır. Nedensellik bağlantısı yoksa neticenin faile yüklenmesi mümkün değildir. Tipiklikte hareketten ayrı neticenin arandığı suçlarda neticenin gerçekleştiğinin tespiti yeterli olmayıp ona sebebiyet veren fiilin de tespiti gerekir. Tipe uygun hukuka aykırı fiilin icrasının, failin gerçekleştirilmesi için yeterli bulunduğu sırf hareket suçlarında nedensellik bağının araştırılması gerekmez. Ceza hukuku sadece suç tipinde yer alan neticeyi göz önüne alır" (doktrindeki bir esere atıf) şeklinde görüşlere yer verilmiştir.

Doktrinde nedensellik bağı çeşitli teorilerle açıklanmaktadır. Şartların eşitliği ya da doğal nedensellik teorisinde; netice birçok şartın bir bütün oluşturarak meydana gelmesiyle oluştuğundan ve bunlardan birinin olmaması neticenin gerçekleşmesini engelleyeceğinden, bu şartlardan birini gerçekleştiren failin eylemi ile gerçekleşen netice arasında nedensellik bağı vardır. Yüksek Genel Kurulun yerleşik kabulüne göre de taksirli suçlarda nedensellik bağının varlığının kabulü için failin hareketinden bağımsız bir etkinin sonuca tek başına neden olmaması gerekir.

Uygun sebep ya da kuralcı nedensellik teorisinde; hareket ile netice arasında nedensellik bağı bulunduğunun kabul edilebilmesi için, hareketin o neticeyi meydana getirmeye uygun olması gerekir.

Nedensellik/illiyet bağı, tamamen doğal bir olgudur (doktrindeki bir esere atıf) ve kural olarak maddi/fenni bilimin ve mantık ilminin ilkelerine göre belirlenir.

Taksirin unsurlarından birisi de neticenin öngörülebilir olmasına rağmen öngörülmemiş olmasıdır. TCK'nın 22. maddesinin gerekçesinde; "Taksirli suçların belirgin özelliği, icrai veya ihmali şekilde olabilen iradi hareketin varlığı ve kanunî tanımda yer alan unsurlardan birinin öngörülmemiş olmasıdır. Fakat bu öngörmemenin, 'gerekli dikkat ve özen' yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla ortaya çıkması gerekir. Çünkü, gerekli dikkat ve özen gösterilmediği için kanunda tanımlanmış olan neticenin gerçekleşeceği öngörülmemiştir.

Bu dikkat ve özen yükümlülüğünün belirlenmesinde, failin kişisel yetenekleri göz önünde bulundurulmaksızın, objektif esastan hareket edilir...

Taksirli suçlarda fail, kendi yetenekleri, algılama gücü, tecrübeleri, bilgi düzeyi ve içinde bulunduğu koşullar altında, objektif olarak varolan dikkat, özen yükümlülüğünü öngörebilecek ve yerine getirebilecek durumda olmalıdır" açıklamalarına yer verilmiştir.

Neticenin öngörülebilir olması, failin yaptığı davranışın bir neticeye sebebiyet verebileceğinin veya bir neticeyi meydana getirme ihtimali bulunduğunun bilinebilme imkânıdır. Gerçekleştirilen bir fiil nedeniyle neticenin meydana gelebilme imkân ve ihtimali varsa öngörülebilirliğin bulunduğu kabul edilecektir. Neticenin öngörülebilir olması, taksirin hem unsurunu hem de sınırını oluşturmaktadır. Başka bir ifadeyle taksiri, kaza ve tesadüften öngörülebilirlik ayırmaktadır. Hiç kimse tarafından öngörülemeyecek bir neticenin söz konusu olduğu durumlarda dikkat ve özen yükümlülüğünden dolayısıyla taksirden bahsedilebilmesi mümkün değildir. Neticenin öngörülebilir olması ile failin neticeyi öngörebilir yetenekte bulunması arasında fark vardır. Neticenin öngörülebilmesi, failin niteliklerine, yeteneklerine, eğitim durumuna veya uzmanlık alanına göre değil objektif olarak ve failden bağımsız şekilde ortalama seviyedeki bir insanın öngörme yeteneğine göre tespit edilmelidir. Eğer objektif olarak neticenin öngörülebilmesi, ortalama bir insanın öngörebilirliği dışında ise bu takdirde neticenin öngörülebilirliğinden bahsedilemeyecektir. Burada öngörülebilecek netice, failin iradi hareketinin sebep olabileceği netice veya neticelerden başkası değildir. Failin öngörebilme yeteneği ise, failin yaşı, zekası, eğitimi, yetenekleri ve uzmanlık alanına göre subjektif olarak belirlenebilecek farklı bir husustur. (doktrindeki bir esere atıf). Failin neticeyi öngörmesi veya öngörememesi taksir ile bilinçli taksir arasındaki ayrımı oluşturmaktadır.

Failin, objektif özen yükümlülüğünün ve buna bağlı olarak meydana gelebilecek neticenin öngörülebilirliğinin idrakinde olması gerekmektedir. Fail ,bilinçli olarak belli bir hukuki değeri korumaya matuf objektif özen yükümlülüğüne, iradi olarak aykırı bir davranışta (doktrindeki bir esere atıf) bulunmalıdır.

Nitekim bu husus doktrinde de; "Öngörülebilirlik, hukuk normları veya genel tecrübe tarafından emredilen özene uyulduğunda tipikliğini gerçekleşmesinin somut olarak müşahede edilebileceğini ve dolayısıyla bundan kaçınılabileceğini ifade etmektedir. Gerekli dikkat ve özen gösterilmediği için kanuni tanıma uygun fiilin gerçekleşeceği öngörülmemiştir. Neticenin öngörülebilirliği, kişilere yüklenen dikkat ve özen yükümlülüğünün tabii bir sonucu olmaktadır. Öngörülebilirlik objektif olarak belirlenmelidir. Zira bir kimse yalnızca öngörülebilir neticeler bakımından sorumlu

olabilecektir. Bu nedenle hakim görüş taksirli neticeli suçların haksızlığı bakımından, failin içinde bulunduğu toplum çevresine ait ortalama yetenekteki bir kişinin neticeyi öngörüp öngörmeyeceğini aramaktadır. Şayet netice ortalama bir insanın objektif öngörülebilirliğinin dışında bulunuyorsa, taksirli suçun tipiklik unsuru gerçekleşmiş olmaz." (doktrindeki bir esere atıf) şeklinde ifade edilmiştir.

Uyuşmazlığa konu olayın özellikleri itibarıyla objektif isnadiyet kavramına da ayrıca yer verilmesi gerekmektedir.

Objektif sorumluluk esasını terk ederek tamamen kusur sorumluluğunu benimseyen çağdaş ceza hukuk sistemleri ki, TCK da bunlardan birisidir, failin tipik neticeden sorumlu tutulması için illiyet bağının varlığını yeterli bulmamış, tipik eylemin ortaya çıkardığı/sebep olduğu tipik neticenin de failin eseri olması gereğini şart koşmuştur.

Bu cümleden olarak, meydana gelen tipik neticeden failin sorumlu tutulabilmesi için; fiil ile netice arasında doğal illiyet bağının bulunup bulunmadığının; bilimsel ve mantıksal ilkeler çerçevesinde araştırılması, bu bağın varlığının tespiti halinde ayrıca bu tipik neticenin failin eseri olup olmadığına dair normatif bir değerlendirme yapılması gerekmektedir. Yapılan normatif değerlendirme neticesinde faile objektif olarak tahmil edemeyeceğimiz tipik netice ile tipik fiil arasında illiyet bağının bulunması sonucu değiştirmeyecektir. Önemli olan bu neticenin objektif olarak faile isnat edilip edilemeyeceğidir.

Neticenin objektif olarak faile isnat edilebilmesi öncelikle ve doğrudan, tipik neticenin objektif olarak öngörülebilirliğiyle ilgili bir sorundur. Özen yükümlülüğüne riayet edilmesi halinde, tipik neticenin meydana geleceği objektif olarak öngörülebiliyorsa bu yükümlülüğe uyulmaması nedeniyle öngörülemeyen neticeden sorumlu olmak da kaçınılmaz bir olgu olarak karşımıza çıkacaktır. Bu hususta yukarıda yer verilen açıklamalar yeterlidir.

Her hâlükârda failin sorumluluğunun öngörülebilirlik ve önlenebilirlik kriterleri kapsamında belirlenmesi gerekir (doktrindeki bir esere atıf).

Sorumluluğun, kusurlu bir davranışa dayanmasında zorunluluk olduğu kabul edildiğine göre; objektif özen yükümlülüğüne aykırılık oluşturduğu ileri sürülen tipik eylemin sebep olduğu neticenin de failin hükmedebileceği alan içinde kalması gerekir. Neticenin failin kontrolü dışında gelişen, yönetilemez bir mahiyet arzetmemesi ve genel hayat tecrübeleri açısından beklenebilir, tipik bir netice olması şarttır.

Objektif özen yükümlülüğünün kaynaklarından olan hukuk normlarına muhalefet edilmesi durumunda aslolan, tehlikeyi ortaya çıkmadan önce önlemek için konulmuş yazılı davranış kurallarına, emir ve talimatlara uyulup uyulmadığıdır. Bununla birlikte sorumluluğun, ihlalden kaynaklanan, doğrudan ya da dolaylı tüm sonuçları kapsayacak şekilde genişletilmemesi gerekmektedir. Bu durumda sorumluluğun sınırlarını normun koruma amacı çizecektir. Meydana gelen netice, ihlal edilen norm ile korunan amacın kapsamı dışında başka bir normun koruma alanında kalan dolaylı bir netice ise somut olayın özelliğine göre failin sorumluluğu cihetine gidilmeyebilir.

Keza, failin objektif özen yükümlülüğüne aykırı davranışı ile mağdurun kendi sorumluluğunda olan riskler aynı olayda gerçekleştirilmiş ise, meydana gelen tipik neticenin kategorik olarak faile objektif isnadiyetinden bahsedilmemesi lazım gelir. Bu durumda olaysal ve normatif bir değerlendirmeye de başvurma ihtiyacı doğar. Mağdurun serbest iradesiyle hareket ettiği ve netice bakımından failin katkısının yalnızca neden olma, kolaylaştırma seviyesiyle sınırlı olduğu hâllerde (doktrindeki bir esere atıf), mağdurun kendi sorumluluğunda olan risklerin faile objektif olarak isnat edilmesi mümkün olmayacaktır.

Objektif isnadiyetle ilgili doktrinde de şu değerlendirmeler yapılmıştır: "Objektif isnadiyet, neticenin belirli bir kimsenin eseri olarak görülüp görülemeyeceği anlamına gelmektedir. Eğer meydana gelen netice, üçüncü kişinin veya bir rastlantının eseri ise faile isnat edilemeyecektir. Bu nedenle netice, insanın hükmedebileceği alanın dışında kalıyorsa hukuken önemli olan bir tehlike ya da risk bulunmamaktadır. Hükmedilebilirlik, neticenin önemli derecede idare edilebilirliği anlamına gelmekte olup gerçekleştirilen fiil, hukuken önemli bir tehlike ya da risk oluştursa bile olayın tamamen hayatın olağan akışının ve genel hayat tecrübelerinin dışarısında kalması nedeniyle beklenebilir değilse, netice faile yüklenemeyecektir. Keza gerçekleşen netice, failin hareketi ile tesadüfen birleşen başka sebeplerden meydana gelmişse, bu durumda da neticenin faile isnat edilmesinden söz edilemeyecektir. Bunun gibi sonradan işlenen fiilin daha önceden gerçekleştirilmiş fiilin neticeye ulaşmasını engellemesi hâlinde de önceki fiili gerçekleştiren faile neticenin isnat edilmesi mümkün bulunmayacaktır." (doktrindeki bir esere atıf).

Ancak şu kadarı da var ki, objektif özen yükümlülüğüne aykırı davranılarak icra olunan eylemin sebep olduğu tipik neticenin, objektif olarak faile isnat edilebildiği hâllerde, failin gerekli dikkat ve özeni göstermiş olsaydı dahi neticenin meydana geleceği varsayımı ile failin sorumluluktan kurtulamayacağı kabul edilmelidir. Zira mantık ilmine göre de, bir şeyin vücudu, gerekli bütün şartların/eczasının mevcudiyetiyle takarrur eder. Failin özen yükümlülüğüne aykırı davranışı, meydana gelen tipik neticenin illi şartlarından biri olduğu sürece objektif olarak isnad olunabilen neticeden sorumluluk da söz konusu olmaya devam eder.

2. Ön Soruna İlişkin Hukuki Değerlendirme

Sanığın, sevk ve idaresindeki aracıyla saat 00.30 sıralarında seyir hâlindeyken dur ihtarına uymadığı için polis ekiplerince takibe alındığı, katılan polis memurunun bulunduğu ekibin de takibe katılımıyla kovamaca devam ederken sanığın aracını TÜYAP'ın yan yoluna aniden kırması üzerine katılan ...'in sürücülüğünü yaptığı polis aracının direksiyon hâkimiyetini kaybettiği ve önce diğer ekip aracına sonra da aydınlatma direğine çarparak yaklaşık on beş metre uzaklıkta durduğu, çarpma sonucu katılan ...'in basit tıbbi müdahale ile giderilemeyecek ve vücudundaki kemik kırıkları yaşam fonksiyonlarını ağır derecede etkileyecek şekilde yaralandığı kabul edilen olayda;

Tipik netice olan katılan ...'in yaralanması ile 2918 sayılı Kanun'un 47/1-a maddesinde belirtilen "Trafiği düzenleme ve denetimle görevli trafik zabıtası veya özel kıyafetli veya işaret taşıyan diğer yetkili kişilerin uyarıları ve işaretlerine uymak zorundadırlar." kuralını ihlal eden sanığın taksirli olan davranışı arasında nedensellik/illiyet bağının var olduğunda kuşku bulunmamaktadır. Bu bağlamda yakalanmamak için kaçan sanığın arkasından gelen aracın kontrolünü kaybetmesine yol

açarak takipteki polis aracının kaza yapıp içerisinde bulunan katılanın yaralanması bakımından ceza sorumluluğunun olduğu kabul edilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan sekiz Ceza Genel Kurulu Üyesi; sanığın ceza sorumluluğunun bulunmadığı, düşüncesiyle karşı oy kullanmışlardır.

B. Sanığın eyleminin bilinçli taksirle yaralama suçunu oluşturup oluşturmadığı;

1. İlgili Mevzuat ile Asıl Uyuşmazlık ve Ön Sorun Konusuna İlişkin Açıklamalar

Ayrıntıları Ceza Genel Kurulunun 05.03.2025 tarihli ve 27-110 sayılı kararında belirtildiği üzere doğrudan kast; öngörülen ve suç teşkil eden fiili gerçekleştirmeye yönelik irade olup kanunda suç olarak tanımlanmış eylemin bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesi ile oluşur. Fail hareketinin kanuni tipi gerçekleştireceğini bilmesi ve istemesi hâlinde doğrudan kastla hareket etmiş olacak, buna karşın işlemiş olduğu fiilin muhtemel bazı neticeleri meydana getirebileceğini öngörmesine ve bu neticelerin gerçekleşmesini mümkün ve muhtemel olarak tasavvur etmesine rağmen muhtemel neticeyi kabullenerek fiili işlemesi hâlinde olası kast söz konusu olacaktır.

Buna göre kast bilme ve isteme, olası kast ise öngörme ve kabullenme unsurlarından meydana gelmektedir. Kastın bir türü olmasına rağmen kanunda olası kast bakımından bilme yerine öngörme, isteme yerine ise madde gerekçesinde kabullenme kavramlarını tercih etmesi tesadüfi değildir. Bununla, olası kast hâlinde failin fiile ve neticeye yönelik amaç ve yaklaşımının doğrudan kast kadar ciddi ve belirgin bir boyut kazanmadığı vurgulanmak istenmiştir. Gerçekten de olası kastta, doğrudan kast derecesinde bir isteme bulunmasa da failin gerçekleşmesi muhtemel olan sonucu öngörerek kayıtsız kaldığı, başka bir ifadeyle bu sonucu kabullendiği ifade edilmektedir.

Yine ceza sorumluluğuna yol açacak netice, gerçekleştirilecek asıl fiile bağlı olduğundan olası kast bir yan netice sorumluluğudur. Olası kastta asıl amacın icra edilmesi ile oluşabilecek ikincil netice bakımından fail kayıtsız kalmakta ve neticenin gerçekleşme olasılığını kabullenmektedir. Olası kastta olduğu gibi bilinçli taksirde de öngörme unsuruna yer verilmesi nedeniyle uygulamada daha çok bu iki kurumun birbiriyle karıştırıldığı görülse de olası kastın her halükârda taksirin değil kastın bir türü olduğu hatırdan çıkarılmamalıdır.

Öngörülen muhtemel neticenin meydana gelmesine kayıtsız kalınması/kabullenilmesi durumunda olası kast, öngörülen muhtemel neticenin meydana gelmesinin istenmemesine rağmen neticenin meydana gelmesinin engellenemediği ahvalde bilinçli taksir söz konusu olacaktır. Diğer bir deyişle, failin neticeyi istememekle beraber neticenin meydana gelmesinin muhtemel olduğunu bilmesine rağmen duruma kayıtsız kalarak hareketini sürdürmek suretiyle muhtemel neticeyi kabullenmesi durumunda olası kasttan, failin neticeyi öngörmesine rağmen becerisine, şansına, tecrübesine ya da başka bir etkene güvenip neticenin meydana gelmeyeceğine inanarak hareketini sürdürmesi hâlinde ise bilinçli taksirden bahsedilecektir (Ceza Genel Kurulunun 16.10.2024 tarihli ve 249-304 sayılı; 11.10.2023 tarihli ve 290-508 sayılı kararları).

2. Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Hukuki Nitelendirme

Birinci uyuşmazlık konusunda belirtildiği şekilde gerçekleşen olayda;

Olay tarihinden iki yıl önce alkollü araç kullanması nedeniyle sürücü belgesine el konulan sanığın, suç tarihinde yönetimindeki otomobil ile polis kontrol noktasından kaçtığı sırada kendisini takip eden katılanın sevk ve idaresindeki resmî aracın önüne kırması şeklindeki fiiliyle, katılanın seyir dengesinin bozulabileceğini, bir trafik kazasına sebep olabileceğini ve buna bağlı olarak üçüncü kişilerin zarar görebileceğini öngörmesi gerektiğinde kuşku bulunmamaktadır. Ancak, sanığın muhtemel neticeye kayıtsız kalarak hareketini sürdürdüğüne ve böylelikle muhtemel neticeyi kabullendiğine dair herhangi bir delil bulunmadığından eyleminin olası kastla yaralama suçunu oluşturmadığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, yakın mesafeden tehlikeli bir şekilde aracını katılanın sevk ve idaresindeki aracın önüne kırdığı da dikkate alındığında, sanığın taksirle yaralama suçunu işlediği kabul edilmelidir. Fiilin basit taksirle mi yoksa bilinçli taksirle mi gerçekleştirildiğinin ise sanığın kusur durumunun değerlendirildiği teknik verilere dayalı bir bilirkişi raporu alındıktan sonra belirlenmesi zorunludur.

Çoğunluk görüşüne katılmayan bir Ceza Genel Kurulu Üyesi; sanığın eyleminin olası kastla yaralama suçunu oluşturduğu düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır.

Bu itibarla, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının değişik gerekçe ile kabulüne karar verilmelidir.

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1-Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının DEĞİŞİK GEREKÇE İLE KABULÜNE,

2-Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 08.07.2024 tarih ve 4296-5107 sayılı onama kararının KALDIRILMASINA,

3-İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 22. Ceza Dairesinin, sanığın beraatine ilişkin 23.06.2022 tarih ve 1868-1619 sayılı hükmünün, CMK'nın 302/2. maddesi uyarınca sanığın, niteliği kusur durumunun değerlendirildiği teknik verilere dayalı bir bilirkişi raporu alındıktan sonra belirlenecek olan taksirle yaralama suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi gerektiğinin gözetilmemesi isabetsizliğinden BOZULMASINA,

4-Dosyanın, CMK'nın 304/2. maddesi uyarınca, gereği için kararı veren İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 22. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 24.06.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy çokluğuyla karar verildi.